

NYHEDSBREV VEJLEDERE

Januar - februar 2018

Ved uddannelseschef for teoretisk pædagogikum
Anne Vibeke Vennerstrøm

Temaer i dette nyhedsbrev:

- Fagenes samspil
- Fokusskifte i uddannelsen – fokusskifte i vejledningen
- Workshop 5: Vejledning – og et juleønske fra uddannelseschefen
- Opgaven i teoretisk pædagogikum
- 'Fag i samspil' – UG-dage 25.-26. september 2018 på SDU
- Næste nyhedsbrev

Fagenes samspil

Når juleferien forhåbentlig er veloverstået, deltager kandidaterne i modulet 'fagenes samspil', som er et tredags-internat. Her arbejdes især med projektdidaktik og problem-baseret læring, team- og lærersamarbejde samt skrivning på tværs af fag. Kandidaterne udarbejder tværfaglige, problembaserede forløb, som er tilpasset deres skoleform og reformen, og vi arbejder ud fra devisen, at kandidaterne gerne snarest mulig skal kunne bruge deres forløb i praksis. Derfor arbejder de fleste dansk- og historiekandidater fx også med dansk- og historieforløbet og opgaven. På den måde træner de tanker, reformen adresserer omkring fag og faglige samspil, samtidig med at de måske kan give inspiration til, hvordan I arbejder med forløbene på skolerne. Kandidaterne arbejder desuden også med overgangen fra skriftlig produkt til den mundtlige prøve for igen at give dem teoretiske perspektiver til, hvad der sker når afhandlings- og fremlæggelsesformen ændres, og når der ikke kun er ét fag, men flere fag i spil.

I projektarbejdet ændrer kandidaternes lærerrolle sig, og derfor fokuserer uddannelsen nu især på at drøfte, hvad der sker med lærerrollen i det induktive læringsrum, og hvad der sker med elevernes og kursisternes udvikling af viden, når deres refleksion og avancerede anvendelse af fag trænes. Samtidig fokuseres der på, hvordan kandidaterne selv udvikler sig i uddannelsen fra *at kunne gennemføre undervisning og konstruere undervisningsprogrammer* til *at kunne kommunikere på grundlag af og selv udvikle didaktisk teori*. Denne kompetenceudvikling er nerven i teoretisk pædagogikum, og interesserede kan læse mere hos Erling Lars Dale som den, der argumenterer for, at det netop er disse kompetencer den professionelle lærer behersker.¹ Helt centralt på modulet 'Fagenes samspil' er derfor også teamsamarbejde og det projektbaserede teamsamarbejde, som kandidaterne arbejder med på dag 3. Her vil kandidaterne blandt andet drøfte, hvad det er, man som lærer kan udvikle undervisning i fx fag- og klasseteams, og som en del af din

¹ Erling Lars Dale (1998): "Pædagogik og professionalitet", Forlaget Klim

vejledning er dette også noget, I kan tale om på skolen.

Fokusskifte i uddannelsen – fokusskifte i vejledningen

Vi ved af erfaring, at det kan være svært for nogle af kandidaterne at folde det ud, de har arbejdet med til fagenes samspil, hjemme på skolerne – også selvom, det tematiseres, hvordan fx problembaseret eller innovativ undervisning kan anvendes såvel enkel- som fællesfaglig, og at der kan arbejdes med såvel faginterne som fageksterne problemstillinger. For kandidaterne kan det svære desuden bestå i at flytte sig til det induktive læringsrum, hvor meget af kontrollen afgives til eleverne. Derfor kan du som vejleder være den, der giver kandidaten det nødvendig skub eller den støttende hånd, så kandidaten også får arbejdet med dette fokus i sin praksis.

For at arbejde med kandidatens mere avancerede forståelse af lærerprofessionen er det i denne del af uddannelsen nu vigtigt at vejlede mod, hvordan der gennem fag og samspil mellem fagene skal ske en udvikling af studiekompetence og almen dannelse. Som erfaren underviser og som vejleder er du her den nærmeste til at tale med kandidaten om fagets bidrag til uddannelsen. Nogle skoler har udviklet kompetenceplaner, men måske kender kandidaterne dem ikke, så det er her, de kan inddrages som en del af vejledningen. På teoretisk pædagogikum blev denne sammenhæng berørt på 'almen-didaktik 1' i august måned, og det vil helt sikkert hjælpe kandidaten frem mod 'almen-didaktik 2' i marts eller april måned at drøfte dette ud fra den viden, kandidaten nu har.

Workshop 5: Vejledning – og et juleønske fra uddannelseschefen

Workshop 5 er uddannelsens sidste workshop og afholdes i slutningen af februar. Her arbejder kandidaterne med "undervisning gennem vejledning". Kandidaten skal derfor medbringe en videooptagelse, hvor kandidaten vejleder. Optagelsen skal vare ca. 5 minutter, og det kan være vejledning af en enkel elev/kursist eller af en mindre gruppe. Kandidaterne er desuden blevet bedt om at observere en kollega vejlede. Her skal de på forhånd udvælge fokusområde for observationen og medbringe noter fra observationen. Hvis det ikke allerede er sket, vil det her være en hjælp, hvis du kan hjælpe kandidaten med at få indlagt vejledningen i fx undervisningen.

MEN! Kandidaterne har ikke rigtig lyst til at løse opgaven med videooptagelsen af egen vejledning. Den kan virke grænseoverskridende, men ofte er det det grænseoverskridende, vi lærer noget af, og det ved kandidaterne om nogen. Derfor er det mit indtrængende juleønske dette år, at I vil hjælpe kandidaterne med at få lavet denne optagelse, så de kan medbringe den på W5. Videoen skal kun deles i en mindre gruppe, og som jeg tidligere har skrevet, er det vores erfaring, de kandidater, der har fuldført opgaven, oplever stor udbytte af øvelsen. Så derfor – skub gerne til netop din kandidat, så det bliver muligt at fuldføre opgaven.

Opgaven i teoretisk pædagogikum

Prøven i teoretisk pædagogikum offentliggøres tirsdag den 2. januar kl. 10 på pædagogikums hjemmeside [her](#). Kandidaterne kan også finde opgaven i Lectio fra dette tidspunkt.

Som det har været gældende de seneste år, skal kandidaterne vælge ét af de to temaer, der udmeldes, til at udarbejde en problemformulering for deres opgave. Her skal de analysere og vurdere et kortere eller længere undervisningsforløb i kandidatens fag eller på tværs af fag. Opgaven skal indeholde både fag- og almenpædagogiske overvejelser.

Kandidaterne finder kravene til opgaven i [studieordningen](#). Hvis du oplever, at kandidaterne har spørgsmål til prøven efter offentliggørelsen, er I meget velkomne til at skrive til formanden for opgavekommissionen, Peter Hobel. Han træffes pr. mail peterhobel@sdu.dk. Han er som den øvrige opgavekommission udpeget af Undervisningsministeriet. UVM er ansvarlig for prøven og prøveafviklingen, herunder også tildeling af censorer, og det er altså ikke teoretisk pædagogikum og dermed universiteterne, der står for prøven.

'Fag i samspil' – UG-dage den 25.-26. september 2018 på SDU, Odense

Apropos 'fagenes samspil' så afholder universiteterne bag teoretisk pædagogikum en konference med temaet 'Fag i samspil' næste skoleår. Vi kalder konferencen for "Universiteternes Gymnasiedage", eller kort og godt "UG-dage" og vi håber, rigtig mange af jer vil deltage, inspirere og drøfte, hvad 'fag i samspil' betyder med Reform 2017. Programmet er endnu kun på tegnebrættet, og hvis du har en idé eller måske et bidrag til konferencen, er du meget velkommen til at skrive til mig på avv@sdu.dk. Jeg glæder mig til at høre fra dig!

Næste nyhedsbrev

Udkommer efter W5. Her vil jeg blandt andet skrive om Almen didaktik 2, og jeg vil skrive om de spørgsmål, der eventuelt vil opstå vedr. opgaven.

Hav en rigtig dejlig juleferie og et godt vejlednings-nytår. På genskriv i 2018.

Ønsker du ikke længere at modtage nyhedsbrevet? Se hvordan du framelder dig her:

http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/lkv/Uddannelse/Paedagogikum1/Nyhedsbreve

